

Het Antwerpse Modemuseum zwaait opnieuw de deuren open!

Museumbezoek

Na drie jaar renoveren en uitbreiden is het Antwerpse MoMu sinds september weer klaar om bezoekers te ontvangen en Post Factum wil graag eens een kijkje nemen op de plaats waar zoveel modetalent gekweekt wordt, waar de modegeschiedenis verweven is met de stadsgeschiedenis en waar de lokale en internationale modeliefhebber z'n hart kan ophalen in de vele boetieks in de omgeving. Tijdens ons bezoek zal de nadruk liggen op de vaste collectie van het museum. Wie hip wil zijn, moet dus zeker op 28 november met ons mee naar de Antwerpse Nationalestraat.

Antwerpen: van regionale textielstad tot internationale modehoofdstad

Antwerpen is de grootste stad van Vlaanderen en de economische motor van de hele regio. De industrie, met de Antwerpse chemiecluster voorop, is een sterke pijler. Tegelijk is de dienstensector er performant en divers. Antwerpen staat wereldwijd echter ook bekend als modestad, onder meer dankzij de modeafdeling van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en het ModeMuseum. Ontwerpers als Dries Van Noten, Raf Simons, Walter Van Beirendonck en Ann Demeulemeester hebben in de stad hun thuisbasis. Antwerpen biedt ook onderdak aan gevestigde modehuizen zoals Louis Vuitton, Hermes, Zegna, Gucci, Ralph Lauren, Cartier, Armani, Moncler en grote ketens als Forever 21, H&M en Zara.

Het begon echter allemaal in Antwerpen in de 13de eeuw met de lakenweverij die op de voorgrond trad. Vanaf de 14de eeuw kwam daar de linnennijverheid bij. Tegen het einde van de Middeleeuwen was Antwerpen uitgegroeid tot een belangrijk distributiecentrum van Engels laken dat onbewerkt ingevoerd werd. Antwerpse ambachtslieden specialiseerden zich dan ook in de verdere verwerking. Tegelijkertijd kwam er de tapijtweverij bij. In de 16de eeuw, toen de stad een enorme

bloeiperiode doormaakte, werd de zijdenijverheid geïntroduceerd. Ook na de val van Antwerpen in 1585 bleef de textielindustrie standhouden hoewel veel ambachtslui naar de Noordelijke Nederlanden trokken. In de 18de eeuw kwam de katoensector op gang maar door de concurrentie kwam daar begin 19de eeuw een einde aan.

Het museumgebouw

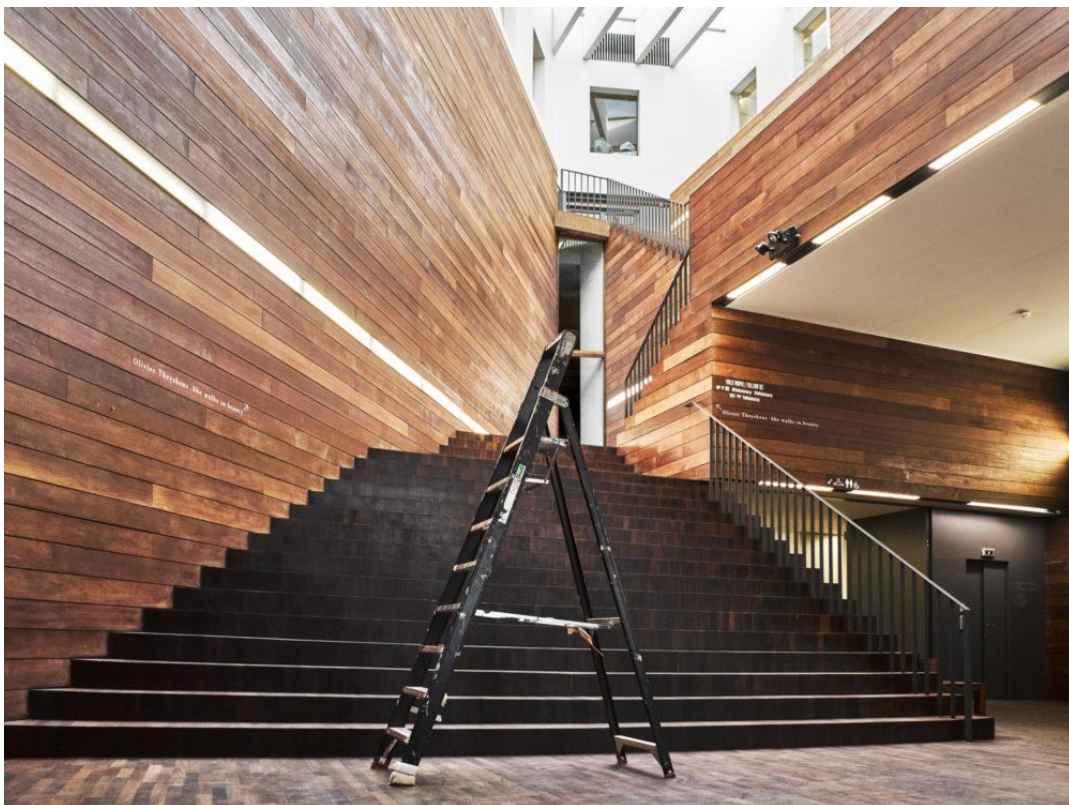
MoMu opende in het historische gebouw van de ModeNatie in de Nationalestraat te Antwerpen. In de 19de eeuw heette de Nationalestraat nog Boeksteeg, en de Drukkerijstraat kende men als de Voddenstraat. De Boeksteeg, één van de langste straten van Antwerpen, liep vanaf de Ijzerenwaag tot aan de Kronenburgstraat, waarachter zich een net van lanen en steegjes bevond.

Vooraanzicht ModeNatie (foto: K. Vandevorst, 2007)

Het gebouw waarin het MoMu gevestigd is, is een imposant complex in eclectische stijl, op de hoek van Drukkerijstraat en Nationalestraat. Het werd gebouwd in opdracht van Alphonse Van de Put, naar een

ontwerp door de architect Ernest Dieltiens uit 1893. Het complex huisvestte van bij het begin een winkel op de begane grond en een hotel voor reizigers op de bovenverdiepingen. Omstreeks 1900 betrof het respectievelijk de herenmodezaak ‘New England’, en het door A.C. Bardelli uitgebate Hôtel Central. Na de Eerste Wereldoorlog werd het pand betrokken door de in 1905 opgerichte elektriciteitsmaatschappij ‘Société d’Electricité de l’Escaut’, de voorloper van EBES die tijdens het interbellum en de vroege naoorlogse periode verbouwingen liet uitvoeren. Omstreeks 1970 vestigde zich een beschermde werkplaats in het gebouw. Opnieuw waren er ingrijpende verbouwingen en uitbreidingen met een nieuwbouwvleugel in de Drukkerijstraat. Het complex dat sinds 1997 het Flanders Fashion Institute huisvestte, werd in 2000-2002 naar een ontwerp van de architect Marie-Josée Van Hee gerenoveerd en verbouwd tot de ModeNatie, zetel van onder meer het ModeMuseum en de Modeacademie. Marie-José Van Hee is ook de ontwerpster van de Gentse Stadshal.

Inkomhal MoMu

Het interieur is opgebouwd rond een atrium met een spectaculaire trappenpartij. Van Hees belangrijkste verwezenlijking was echter de creatie van een overdekte doorgang tussen de Nationalestraat en de

Drukkerijstraat. De huidige restauratie die net afgerond is, was in handen van het gereputeerde Belgische architectenbureau B-architecten.

De collectie

Het MoMu – ModeMuseum Antwerpen – is eigenlijk het voormalige Provinciale Kostuum- en Textielmuseum Vrieselhof uit Oelegem dat zich in 2002 vestigde in het centrum van Antwerpen, in het gebouw van de Antwerpse ModeNatie. Daar zijn ook het Flanders Fashion Institute, de Antwerpse Modeacademie en winkel-restaurant Renaissance gehuisvest. Het museum legde zich vroeger vooral toe op tijdelijke tentoonstellingen want wegens plaatsgebrek kon de uitgebreide collectie van vooral hedendaagse mode niet tentoongesteld worden. MoMu heeft immers een collectie van meer dan 35.000 items bestaande uit kleding, schoenen, textiel, accessoires, kant, ...

Van links naar rechts: werk van Haider Ackermann, Ann Demeulemeester & Raf Simons

Kleding en accessoires uit de 20ste eeuw vormen de kern van de collectie die tot stand kwam via aankopen, maar ook door schenkingen van particulieren, ontwerpers zoals Dries Van Noten, modehuizen en door enkele langdurige bruiklenen. Zo verwierven ze in 2011 de historische collectie kostuums van de Nederlandse Jacoba de Jong.

Historische jurken uit de MoMu/Jacoba de Jonge collectie

Naast de mode- en kostuumcollectie huisvest het museum ook een rijke bibliotheekcollectie. De MoMu-bibliotheek is een wetenschappelijke bibliotheek over historische en hedendaagse mode, textiel en etnische klederdracht. Met meer dan 15.000 boeken, een archief vol waardevolle naslagwerken, honderden hedendaagse en historische tijdschriften en een snelgroeiende digitale beeldbank, behoort de MoMu bib tot de absolute wereldtop in haar domein.

Carine De Vos

Bronnen:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/5598>

<https://www.momu.be/nl/>